

BOARDROOM

by Armenian British Business Chamber

Arman Aleksanian

Co-founder & CEO
ELEVEIGHT AI

September 2026 | Volume No. 09

**AB
BC** | ARMENIAN BRITISH
BUSINESS CHAMBER

www.abbc.am

Որո՞նք են, ըստ Ձեզ, այն հիմնական գործոնները, որոնք կարող են նպաստել Հայաստանի՝ որպես արհեստական բանականության և բարձր տեխնոլոգիաների տարածաշրջանային կենտրոնի մրցունակության բարձրացմանը և միջազգային շուկայում դիրքերի ամրապնդմանը:

Նախևառաջ կարևոր է փաստել. Հայաստանը պարզապես չի ձգտում դառնալ տարածաշրջանային կենտրոն, մենք ստաջադեմ ԼԲԸ ենթակառուցվածքների առումով **արդեն իսկ ստաջատարն ենք մեր ողջ տարածաշրջանում:** Սա ոչ թե նպատակ է, այլ՝ իրողություն, որը, ըստ իս, մի քանի հիմնարար գործոնների արդյունք է:

Առաջին և վճռորոշ գործոնը արտաքին պետական քաղաքականությունն է:

Այս մակարդակի տեխնոլոգիաները բաց շուկայական ապրանք չեն. դրանք հասանելի են ԱՄՆ արտահանման հատուկ արտոնագրով, կարգավորվում են խիստ վերահսկողությամբ և պահանջում միջպետական բարձր վստահություն:

2025 թվականի օգոստոսի 8-ին ՀՀ և ԱՄՆ կառավարությունների միջև ստորագրված՝ արհեստական բանականության և կիսահաղորդիչների ոլորտում նորարարական գործընկերության մասին փոխըմբռնման հուշագիրը և վերջին մեկ տարվա արտաքին քաղաքականությունն ուղիղ, շոշափելի արդյունք տվեցին: Հայաստանը ստացավ հասանելիություն գերժամանակակից համակարգերին և սա ինքնին վկայում է վստահության և ռազմավարական դիրքի մասին մեր երկրի հանդեպ:

Երկրորդը Հայաստանի ՏՏ ոլորտի կայացածությունն ու ֆունդամենտալ հենքն է:

Մեր հաջողությունը գրոյական կետից չի սկսվել, քանի որ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտը Հայաստանում տարիներ շարունակ եղել է առաջնահերթություն, կարևորված ու հետևողականորեն զարգացվող ոլորտ:

Այդ ընթացքում ձևավորվել է ուժեղ ինժեներական մշակույթ, գիտական պոտենցիալ և տաղանդների կայուն բազա: Ուստի բոլորովին զարմանալի չէ, որ երկար տարիների այդ ֆունդամենտալ աշխատանքն այսօր տալիս է նման շոշափելի ու կանխատեսելի արդյունքներ: Եվ այս ամենին գումարվում են մեր ամենախոր ուսուրանները՝ հաշվողական հզորության առկայությունն ու ինժեներական գերազանցությունը:

Այս բոլոր գործոնների համադրումը բերում է միջազգային գործընկերների վստահությանն ու ներդրումային մեծ հետաքրքրությանը, ինչն այն հիմքն է, որով Հայաստանն ամրապնդում է իր դիրքերը որպես համաշխարհային մակարդակի հաշվողական հանգույց:

«Աշխարհում
ձևավորվում է
պետության
տեխնոլոգիական
հասունությունը,
հզորությունն ու
ռազմավարական
կշիռը չափելու
նոր միավոր GPU
per capita»

Հաշվի առնելով Ձեր փորձն արհեստական բանականության ոլորտում՝ ի՞նչ հիմնական միտումներ և զարգացման ուղղություններ եք տեսնում AI տեխնոլոգիաների զարգացման և կիրառման առումով Հայաստանում առաջիկա տարիներին:

Ամենակարևոր միտումը, որ տեսնում եմ, առանձին տեխնոլոգիա չէ, այլ մի խորը տեղաշարժ: Առաջին իրողությունը, որը պետք է հստակ գիտակցել. արհեստական բանականությունն առանձին վերցրած ոլորտ կամ նեղ ճյուղ չէ: Այն դառնում է բազային ենթակառուցվածք՝ ինչպես ժամանակին էլեկտրականությունը կամ ինտերնետը: Դրա ազդեցությունը չի սահմանափակվում որևէ կոնկրետ ոլղղությամբ կամ միայն պատրաստի մոդելների վրա հավելվածներ ստեղծելով: Այստեղ կա հսկայական պոտենցիալ՝ հիմնովին փոխակերպելու ցանկացած բնագավառ՝ տեխնիկականից մինչև առողջապահություն, կենսատեխնոլոգիաներ, դեղագործություն, նյութագիտություն, ֆինանսներ և այսպես շարունակ: Ամեն ինչ կախված է նրանից, թե որքան մասշտաբային ու բարդ խնդիր ես ընտրում լուծելու համար:

Բայց այստեղ կա շատ ավելի խորքային, աշխարհաքաղաքական շերտ:

Աշխարհում արդեն ձևավորվում է նոր չափանիշ՝ հզորությունը մեկ շնչի հաշվով (GPU per capita), որը դառնում է ազգի տեխնոլոգիական հասունությունը, պետությունների հզորությունն ու ռազմավարական կշիռը չափելու միավոր այնպես, ինչպես ՀՆԱ-ն մեկ շնչի հաշվով չափում է տնտեսականը: Հայաստանը պատմականորեն քիչ է եղել վարկանիշային ցուցակների վերին հորիզոնականներում: Մեր գործարկման պահին Հայաստանը անցավ և մնում է աշխարհի այն սակավաթիվ երկրների շարքին՝ մոտ մեկ տասնյակ, որոնք ունեն NVIDIA-ի ամենահզոր՝ Blackwell B300 սերնդի տեխնոլոգիան: Սա նշանակում է, որ այս պահին Հայաստանը ոչ թե հետ չի մնում, այլ կանգնած է հենց առաջնագծում:

Այսօր AI հաշվողական հզորությունը դառնում է գլխավոր կապիտալը՝ նոր ռազմավարական ռեսուրսը:

Բայց ամենակարևոր ուղղությունը, և հենց այստեղ է Հայաստանի իրական ամբիցիան, հետևյալն է: Հարցը միայն այն չէ, որ մենք էլ այժմ ունենք հաշվողական հզորություն և դրանով կարող ենք, օրինակ, գիտություն զարգացնել: Դա այսպես թե այնպես լինելու է, որովհետև երբ երկրում կա բազային ռեսուրս, տեղական էկոհամակարգը բնականոն աճում է:

Հայաստանն այլ երկրներից տարբերվելու է մեկ այլ բանով. **մենք դառնում ենք ոչ թե սոսկ սպառող, այլ հզորության խոշոր արտահանող և համաշխարհային մատակարար՝ հաշվողական հզորությունը՝ որպես ծառայություն (GPU-as-a-Service) մոդելով:**

«Ենթակառուցվածքը
լոկ
սարքավորումներ
չէ, այն
վստահություն է՝
ֆիզիկական
ձև ստացած»:

Որո՞նք են այն հիմնական սկզբունքներն ու արժեքները, որոնք ձեւավորել են Ձեր առաջնորդության ուղին եւ մասնագիտական հաջողությունները:

Ինձ համար, թերեւս, բազմամյա փորձից ավելի կարևոր այլ հանգամանքներ կան: Տարիներով մեկ գործով զբաղվելիս կուտակվում է գիտելիքի մեծ պաշար և արհեստավարժություն, ինչը, անշուշտ, առավելություն է: Բայց ինձ անձամբ շատ ավելի է ոգեշնչում այն իրադրությունը, երբ մտնում ես մի դաշտ, որտեղ դեռ չկան պատրաստի պատասխաններ, որտեղ ռիսկը մեծ է, իսկ հնարավորությունների սահմանը՝ անհամեմատ լայն ու հետաքրքիր: Հենց նման մարտահրավերների շուրջ է ամենաբնականը ստացվում միավորել ու առաջ մղել թիմին: Դրա շնորհիվ էր, որ մեզ հաջողվեց ոչ միայն տարածաշրջանում առաջինը գործարկել նման բարձրտեխնոլոգիական ԱԲ գործարան, այլև ստեղծել հիմքեր, որոնք ծառայելու են ոլորտի զարգացմանը ոչ թե տարիներ, այլ տասնամյակներ շարունակ:

Հենց այս եռանդից է ծնվում իմ առաջնորդության գլխավոր և լայն սկզբունքը. ենթակառուցվածքը էներգակիրներ ու սարքավորումներ չէ, այն վստահություն է՝ ֆիզիկական ձև ստացած:

Մեր ամպային հարթակի յուրաքանչյուր հանգույց ներդրում է այն սպագայում, որտեղ այս հենքի վրա ծնվելու են նոր մոդելներ, գիտական հայտնագործություններ ու կյանք փոխող լուծումներ: Մա պատասխանատվություն է երկարաժամկետ հորիզոնի առջև, որը հնարավոր չէ չափել կարճ բիզնես ցիկլերով, և հենց դա է կանխորոշում իմ կայացրած ռազմավարական որոշումները:

Այժմ այս ոլորտում տեխնոլոգիաները չեն զարգանում գծային ընթացքով. դրանք զարգանում են թռիչքներով: Ինձ ոգեշնչում է ոչ այնքան առօրյա արդյունքը, որքան այն զգացումը, որ դու մասնակից ես մի գործընթացի, որը տեխնոլոգիան առաջ է տանում ավելի արագ, քան հնարավոր կլիներ պատկերացնել տարիներ առաջ:

Ես ունեմ հակադարձ համեմատականության սեփական սահմանում. **եթե ռիսկերը փոքր են, ուրեմն մեծ է հավանականությունը, որ արդեն ուշացել ես:**

ՀԱՅ-ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԱՌԵՒՏՐԻ ՊԱԼԱՏ

Հայ-բրիտանական առևտրի պալատը (ABBC) անկախ բիզնես հարթակ է, որը միավորում է Հայաստանում և Միացյալ Թագավորությունում գործունեություն ծավալող ընկերություններին, գործարար առաջնորդներին և մասնագետներին՝ խթանելու երկկողմ առևտուրը, ներդրումները և գործարար համագործակցությունը:

Պալատի առաքելությունն է նպաստել Հայաստանի և Միացյալ Թագավորության միջև տնտեսական կապերի ամրապնդմանը, ստեղծել արդյունավետ համագործակցության հնարավորություններ և աջակցել անդամներին՝ զարգացնելու իրենց բիզնեսը տեղական և միջազգային շուկաներում:

Պալատը ձգտում է ձևավորել բաց, մրցունակ և միջազգային չափանիշներին համապատասխան բիզնես միջավայր՝ նպաստելով Հայաստանի տնտեսական զարգացմանը և գործարար համայնքի կայուն աճին:

Անդամակցության համար՝

hello@abbc.am | events@abbc.am
www.abbc.am
+374 99 599088

110-ից ավելի
անդամ կազմակերպություն

14
ոլորտների ներկայացվածություն

15 տարի
Հայաստանում բիզնես միջավայրի
զարգացման և հանրային-
մասնավոր համագործակցության
խթանման գործում:

BOARDROOM

Մեպտեմբեր 2026 | #09
Արման Ալեքսանյան

Բովանդակություն և դիզայն՝ **Հայ-Բրիտանական Առևտրի Պալատ**
Հրատարակված և տպագրված է՝ **YOUAREHATUK PRINTING**

© Հայ-բրիտանական առևտրի պալատ (ABBC), 2026

Բոլոր իրավունքները պաշտպանված են:
Արգելվում է նյութերի ամբողջական կամ մասնակի վերարտադրությունը՝ առանց նախնական գրավոր համաձայնության: